

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 7CoP/203/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7513203729
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 06. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agnesa Hricová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2013:7513203729.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti B.: 1. X. U. nar. XX.XX.XXXX 2. Y. W. nar. XX.XX.XXXX zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice detí rodičov: U. B. nar. X.X.XXXX bývajúcej v E. č. XXX zastúpenej JUDr. Melániou Knopovou advokátkou Advokátskej kancelárie so sídlom v Košiciach na ul. Štúrovej č. 20 a Ing. X. B. nar. XX.X.XXXX bývajúceho K. B. B. č. XXXX/X R. Poruba E. republika v konaní o určenie miesta obvyklého pobytu maloletých detí, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Košice - okolie zo dňa 16.4.2013 č.k. 19P 72/2013-16 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie súdu prvého stupňa.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým uznesením konanie zastavil a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Rozhodol podľa § 83, § 103 a § 104 ods. 1 O.s.p. s odôvodnením, že pokračovaní v konaní o určenie miesta obvyklého pobytu maloletých detí B. pod sp.zn. 19P 72/2013 bráni prekážka skôr začatého konania o návrat maloletých detí do krajiny obvyklého pobytu maloletých detí B. vedenej na Okresnom súde Košice I pod sp.zn. 11P 26/2012, ktoré doposiaľ nebolo právoplatne skončené a v ktorom súd rieši otázku obvyklého pobytu maloletých detí ako predbežnú. Na základe takto zisteného skutkového stavu a citovaných zákonných ustanovení súd neskôr začaté konanie zastavil a o trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm.c/ O.s.p..

Proti tomuto uzneseniu podala odvolanie matka maloletých detí s poukazom na skutočnosť, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, preto žiada, aby odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a prikázal Okresnému súdu Košice - okolie ako vecne a miestne príslušnému súdu, ako aj súdu, ktorý má na konanie medzinárodnú právomoc na konanie o určenie, že miestom obvyklého pobytu maloletých detí B. je Slovenská republika, aby vo veci konal a rozhodol. Poukázala na to, že na Okresnom súde Košice I prebieha konanie o nariadenie návratu maloletých detí do miesta ich obvyklého pobytu do Českej republiky. Otázku určenia miesta ich obvyklého pobytu riešil konajúci súd iba ako prejudiciálnu otázku. Domnieva sa, že na konanie o jej návrhu na určenie, že krajinou obvyklého pobytu maloletých detí je Slovenská republika, má medzinárodnú právomoc Slovenský súd, ktorým je Okresný súd Košice - okolie ako vecne a miestne príslušný súd na prejednanie otázok, ktoré by mohli byť rozhodujúce v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom B.. Konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom B. sa vedie na Okresnom súde Košice - okolie pod sp.zn. 19P 89/2011 na základe jej návrhu zo dňa 7.11.2011. Na základe jej návrhu z 15.3.2012, aby Mestský súd v Brne určil, že miestom obvyklého pobytu maloletých detí je Slovenská republika, ktoré sa viedlo pod sp.zn. 40Nc 2501/2012, nemohol Mestský súd v Brne rozhodnúť inak a to tak, že konanie zastavil, keďže nemal na takéto konanie medzinárodnú právomoc v zmysle Nariadenia Rady ES 2201/2003 podľa čl. 8 a 17. V odôvodnení uznesenia Mestský súd v Brne konštatoval, že podľa Haagskeho dohovoru v konaní o nariadenie návratu maloletých detí do krajiny ich obvyklého pobytu súd neprejednáva otázky, ktoré by

mohli byť rozhodujúce v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom. Konanie sa realizuje na tom súde, ktorý je vecne a miestne príslušný na poručenské konanie. Súd určuje svoju príslušnosť podľa okolností, ktoré sú tu v čase začatia konania a trvá až do skončenia konania. Mestský súd v Brne nekonštatoval, že dôvodom na zastavenie konania by mala byť litispendencia začatého konania na Okresnom súde Košice I, ktoré sa vedie pod sp.zn. 11P 26/2012, ktoré sa začalo dňa 28.2.2012.

K odvolaniu matky podal vyjadrenie kolízny opatrovník, ktorý navrhol uznesenie Okresného súdu Košice - okolie sp.zn. 19P 72/2013 zo dňa 16.4.2013 ako vecne správne potvrdiť.

Otec vo vyjadrení navrhol potvrdiť napadnuté uznesenie ako vecne správne. Postup matky považuje len za obštrukčnú praktiku, ktorá má zamedziť ďalšiemu konaniu vo veci návratu maloletých detí do krajiny obvyklého pobytu na Okresnom súde Košice I, ktoré sa v rozpore s Nariadením vedie viac než 15 mesiacov. Matka podala 31.3.2013 na Okresný súd Košice I návrh na prerušenie návratového konania z dôvodu § 109 ods. 1 písm.b/ O.s.p. a napriek tomu, že súd jej návrh zamietol, nepokračuje v konaní. Matka mu bráni v kontakte s maloletými deťmi, čo môže mať katastrofálne následky na jeho vzťah s maloletými deťmi a tiež a ich ďalší psychický a fyzický vývoj. Okresný súd Košice I riešil v rámci konania sp.zn. 11P 26/2012 o nariadenie návratu maloletých detí B. do krajiny ich obvyklého pobytu do Českej republiky otázku, ktorá krajina bola bezprostredne pred neoprávneným zadržaním detí na území Slovenskej republiky ich obvyklým bydliskom. Túto otázku riešil súd ako predbežnú, ktorú musel vyriešiť, aby mohol spravodlivo rozhodnúť vo veci samej. Otázka je už vyriešená. Súd prvého stupňa po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že krajinou obvyklého pobytu bezprostredne pred neoprávneným zadržaním bola Česká republika a preto súd z 23.5.2012 vydal uznesenie, ktorým nariadil návrat maloletých detí do Českej republiky. Toto uznesenie matka napadla odvolaním a Krajský súd v Košiciach vec zrušil a vrátil súdu prvého stupňa na doplnenie dokazovania a nové rozhodnutie. V tejto súvislosti aj odvolací súd v odôvodnení uznesenia sp.zn. 7CoP 266/2012 zo dňa 12.9.2012 konštatuje, že odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že obvyklý pobyt maloletých detí v tomto prípade bezprostredne pred zadržaním detí na území Slovenskej republiky bol v Českej republike a v tomto smere v celom rozsahu poukazuje na odôvodnenie rozhodnutia súdu prvého stupňa v tejto časti. Odvolacie námietky matky sú v tomto smere neodôvodnené, vzájomne si rozporujúce a nemajúce poklad v zistenom skutkovom stave. Odvolací súd zdôraznil, že obvyklý pobyt detí v rámci aplikácie Dohovoru sa podľa jeho čl. 3 zisťuje podľa okolností, ktoré tu boli bezprostredne pred premiestnením alebo zadržaním detí na území iného štátu. Z uvedeného je zrejmé, že súd prvého stupňa riešil otázku obvyklého pobytu detí ako otázku predbežnú, aby mohol správne rozhodnúť vo veci samej. Prípadnú zmenu obvyklého pobytu detí a ich vysťahovanie do iného štátu, pokiaľ sa rodičia na vysťahovanie detí do zahraničia nedohodnú, môže riešiť zásadne vecne príslušný súd podľa pôvodného obvyklého pobytu detí v opatrovníckom konaní. Poukázal na to, že opatrovnícky súd, ktorý sa na Slovensku zaoberá maloletými deťmi podľa čl. 20 Nariadenia ES 2201/2003 právomoc má prijímať len na predbežné opatrenie a zaisťovacie opatrenie. Podľa čl. 16 Haagskeho dohovoru o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí nemôžu súdy a správne orgány štátu (teda ani opatrovnícky súd), do ktorého boli deti neoprávnene premiestnené alebo v ňom sú neoprávnene zadržované od okamžiku, kedy im bolo doručené oznámenie o protiprávnom premiestnení alebo zadržaní akokoľvek vecne rozhodovať o právu starostlivosti o maloleté deti, pokiaľ nebude rozhodnuté, že dieťa má byť podľa Dohovoru vrátené alebo nebude podaný návrh podľa dohovoru v primeranej lehote. Určovanie miesta obvyklého pobytu detí je svojou podstatou a logikou práve takým rozhodnutím, ktoré má Haagsky dohovor v príslušnom článku na zreteli. Jeho zmyslom je zabrániť tomu, aby rozhodovali vo veci starostlivosti o maloleté deti súdy štátu, kam boli deti neoprávnene premiestnené alebo kde sú neoprávnene zadržované. Pre upevnenie právnej istoty súčasne vznáša námietku medzinárodnej nepríslušnosti Okresného súdu Košice - okolie určovať miesto obvyklého pobytu maloletých detí. Matka sa snaží argumentovať vo veci príslušnosti Okresného súdu Košice - okolie k vedeniu takého konania rozhodnutím Mestského súdu Brno, potom je nutné dodať, že podanie matky je účelovo vytrhnuté z kontextu. Mestský súd v Brne bol v čase matkou zahájeného konania jediným určeným súdom Českej republiky príslušným riešiť spory o nariadenie návratu maloletých detí do krajiny obvyklého pobytu podľa Haagskeho dohovoru a Nariadenia Rady ES 2201/2003. Jeho právomocou bolo viesť konanie v tejto veci a toto konanie bolo na základe opätovného únosu mal. X. U. matkou z Českej republiky na Slovensko zastavené. Súdu teda neostávalo než súčasne zastaviť aj konanie o veci, ktorým sa matka snažila spojiť s návratovým konaním a ku ktorému ako samostatnému podnetu konania nemal Mestský súd v Brne miestnu príslušnosť v rámci Českej republiky určenú Občianskym súdnym poriadkom.

Odvolačný súd bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 1 O.s.p. preskúmal podľa § 212 ods. 1 O.s.p. napadnuté uznesenie aj s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie matky nie je opodstatnené.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa ods. 2 citovaného zákonného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolačný súd dospel k záveru, že v preskúvanom spise boli splnené zákonné podmienky pre zastavenie konania, pretože súd prvého stupňa posúdil zistený skutkový stav podľa správnych zákonných ustanovení, v súlade s § 132 O.s.p. vyhodnotil dôkazy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, preto je odôvodnenie uznesenia presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd s poukazom na ustanovenie § 219 ods. 2 O.s.p. v plnom rozsahu stotožňuje. Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdil, pretože súd prvého stupňa zákonne rozhodol o zastavení konania. Odvolacie námietky matky sú v plnom rozsahu neopodstatnené, pretože týmito sa dôsledne zaoberal súd prvého stupňa, pretože tieto tvorili jej obranu v priebehu konania na súde prvého stupňa a matka ani v priebehu odvolacieho konania neuviedla žiadne relevantné skutočnosti majúce za následok iné rozhodnutie. Odvolací súd posúdením všetkých relevantných skutočností vo vzťahu k predmetu konania dospel k rovnakému právnomu záveru ako súd prvého stupňa, že v danom prípade sú splnené všetky zákonné podmienky pre zastavenie konania, pretože pokračovanie v konaní bráni prekážka skôr začatého konania o návrat maloletých detí do krajiny obvyklého pobytu maloletých detí B. vedenej na Okresnom súde Košice I pod sp.zn. 11P 26/2012, ktoré doposiaľ nebolo právoplatne skončené a v ktorom súd riešil otázku obvyklého pobytu maloletých detí ako predbežnú. V inom konaní ako únosovom súd nemá právomoc konať a rozhodovať o obvyklom pobyte maloletého dieťaťa. V danom prípade ide o špeciálnu úpravu, ktorá vyplýva z dohovoru a podľa § 14a ods. 1 zákona č. 371/2004 Z.z. na konanie vo veciach vrátenia maloletého dieťaťa, ktoré bolo neoprávnené premiestnené alebo zadržané, je príslušný podľa písm.c/ Okresný súd Košice I pre obvody Krajského súdu v Košiciach a Krajského súdu v Prešove.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.